

MARIESTAD

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Termitens förskola

Läsår 2021/2022

Antagen
Mariestad
2021-10-20

MARIESTAD

Typ av styrdokument:	Plan mot diskriminering och kränkande behandling
Beslutsinstans:	Rektor Termitens förskola
Datum för antagande:	2021-10-20
Diarienummer:	
Dokumentet gäller för:	Termiten
Giltighetstid:	2021-2022
Tidpunkt för aktualisering:	Hösten 2022
Dokumentansvarig:	Rektor Marita Lemming

Innehåll

1. Inledning.....	4
1.1. Syfte.....	4
1.2. Ansvar.....	4
2. Uppföljning, utvärdering och analys av föregående års plan.....	5
2.1. Främjande och förebyggande åtgärder föregående läsår.....	5
2.2. Kränkingsärenden/diskriminering/trakasserier/sexuella trakasserier.....	5
2.3. Analys av främjande och förebyggande åtgärder samt kränkingsärende, diskriminering, trakasserier eller sexuella trakasserier.....	5
3. Undersök och analysera risker och hinder i verksamheten för innevarande läsår.....	6
3.1 Metod/kartläggning.....	6
3.2 Kränkande behandling.....	6
3.3 Sexuella trakasserier.....	8
3.4 Diskrimineringsgrunderna och trakasserier.....	8
3.4 Planerade åtgärder för läsåret.....	10
4. Delaktighet och förankring av planen (samverkansskyldighet).....	11
4.1 Barns/elevs delaktighet.....	11
4.2 Medarbetares delaktighet.....	11
4.3 Vårdnadshavarens möjlighet till delaktighet.....	11
5. Rutin/åtgärder vid händelse av konflikt, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling.....	12
5.1 Rutin vid konflikt mellan barn/elever.....	12
5.2 Rutin när barn/elev kränker/trakasserar/sexuellt trakasserar annan/annat barn/elev.....	12
5.3 Rutin när personal kränker/diskriminerar/trakasserar/sexuellt trakasserar barn/elev.....	14
5.4 Rutin för hur vårdnadshavare ska göra för att anmäla diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling.....	15
5.5 När rektor kränker/diskriminera/trakasserar/sexuellt trakasserar barn/elev.....	15
5.6 När verksamheten diskriminerar barn/elev.....	15
6. Referenser.....	16
7. Bilagor.....	17
7.1 Definitioner.....	17
7.2 Lagstiftning och styrdokument.....	19
7.3 Anmälningsskyldighet.....	20

1. Inledning

Som stöd för arbetet mot diskriminering, kränkande behandling, trakasserier och sexuella trakasserier ska varje förskola/skola utarbeta en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Arbetet med planen inkluderas i det systematiska kvalitetsarbetet. Planen kan ses som en dokumentation av det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet och den ska upprättas årligen för varje verksamhet inom förskolan och skolan.

I planen ska det finnas aktiva åtgärder för de främjande och förebyggande insatserna som bygger på kartläggningar och utvärderingar av tidigare års arbete. Där ska det finnas en beskrivning av vilket arbete som planeras och vilka rutiner som gäller. Planen ska beskriva hur barn/elever, vårdnadshavare och medarbetare medverkar i det främjande och förebyggande arbetet.

Arbetet med de aktiva åtgärderna ska skriftligen dokumenteras. Arbetet med aktiva åtgärder innebär att bedriva ett förebyggande och främjande arbete genom att:

1. Undersöka om det finns risker för diskriminering eller repressalier eller om det finns andra hinder för enskildas lika rättigheter och möjligheter i verksamheten
2. Analysera orsaker till upptäckta risker och hinder
3. Vidta de förebyggande och främjande åtgärder som skäligen kan krävas
4. Följa upp och utvärdera arbetet enligt 1-3

Arbetet med aktiva åtgärder ska genomföras fortlöpande. Åtgärderna ska tidsplaneras och genomföras så snart som möjligt.

1.1. Syfte

Termitens förskolas plan grundar sig på bestämmelser i skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567) och förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling. Enligt dessa lagar ska skolan arbeta främjande och förebyggande för barns/elevens lika rättigheter och möjligheter samt mot diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling. Ett steg i arbetet är att varje år ta fram en ny plan för detta arbete. Planen syftar till att säkerställa barns/elevens trygghet, studiero samt deras rättigheter.

1.2. Ansvar

Rektor Marita Lemming ansvarar för framtagandet av planen på enheten.

2. Uppföljning, utvärdering och analys av föregående års plan.

2.1. Främjande och förebyggande åtgärder föregående läsår

Föregående läsårs åtgärder på Termitens förskola	Åtgärd uppfylld Ja/Nej
Närvarande, engagerade och entusiasmerande pedagoger som fördelar sig över hela gården.	Både ja och nej
Vara en god förebild. Visa respekt för människor och material på förskolan.	Ja
För att skapa förutsättningar för barnen att utveckla andra intressen och nya relationer ska vi låta förrådet vara stängt på onsdagar. Andra aktiviteter ska erbjudas.	Både ja och nej
Vi använder oss av våra lek-kort för att inspirera till grupplekar på gården.	Nej
Vi delar upp oss i mindre grupper och använder oss av alla miljöer både inom- och utomhus	Ja
Fräscha upp utemiljön	Nej

2.2. Kränkingsärenden/diskriminering/trakasserier/sexuella trakasserier

Två anmälningar om kränkning har gjorts under läsåret 20-21. Båda ärendena avskrevs efter att utredningar gjorts. Båda ärendena skedde på utegården i samband med lek som inte gick som parterna ville.

2.3. Analys av främjande och förebyggande åtgärder samt kränkingsärende, diskriminering, trakasserier eller sexuella

Under utevistelsen fördelar vi oss över hela gården och är närvarande pedagoger. Dock är gården det ställe som vi kan delge varandra information utan att barnen hör känslig information.

Vi känner att det varit bra och givande lekar på gården, därför har inte alltid behov av aktivitetskorten funnits men vi ska ändå få dem med framåt då det kan ge ännu en dimension för vad som händer på gården. Lekkorten är inte förankrade hos alla, därför har vi inte använt oss av dem. En del av oss visste inte ens om att de fanns. Det gjordes även uppdragskort, som dock inte använts i någon större utsträckning. Vi har glömt bort dem.

Stängt förråd på onsdagar (stora gården): Tanken var att barnen skulle erbjudas annat material och aktiviteter för att få barnen att vidga vyerna och inte fastna vid cykling som enda aktivitet. Cyklarna ledde till konflikter ibland. Under senare delen av läsåret har vi tagit tag i att erbjuda olika rörelselekar för att ge barnen alternativ till sakerna som finns i förrådet.

Fräscha upp utemiljön. En inspirerande miljö gör att barnen engagerar sig i det meningsfulla, att de har något att göra, vilket minskar risken för konflikter. Barnen tar hand om en inspirerande miljö mer än en sliten miljö. Vi har inte prioriterat detta då det inte var tydligt från början vad vi menade med åtgärden. Ingen har ägt frågan då vi bestämde att det var allas ansvar.

3. Undersök och analysera risker och hinder i verksamheten för innevarande läsår

3.1 Metod/kartläggning

Genom analys av föregående års plan och observationer, samtal och trygghetsvandringar har följande risker kartlagts.

3.2 Kränkande behandling

Risker och hinder för kränkande behandling	Analys av de orsaker till de risker och hinder för kränkande behandling som upptäcks
Barn som inte blir insläppt i leken av de andra barnen.	Barn kan vilja vara i fred utan att bli störda av andra barn eller vuxna. Det barn som inte får vara med kan uppleva utfrysning eller alltid få rollen som en katt för att få vara med.

<p>Toalettbesök och blöjbyte som inte sker i fred från andra barn.</p>	<p>Dörren till skötrummet måste vid ensamarbete vara öppen för att pedagogen ska höra vad som sker i övriga lokaler och andra barn ska känna trygghet genom att veta var pedagogen är. Barn som vill gå på toaletten måste på Myggan och Fjärilen passera skötbordet där ett barn kan bytas blöja på. Det barnets integritet om sin kropp är blottad vid det tillfället. Det finns barn som öppnar dörren när det är upptaget på toaletten, vilket i sin tur kan upplevas som kränkande att inte få vara ifred.</p>
<p>Ställen som det inte finns någon reträttväg från ex. våra kuber eller uteförråd.</p>	<p>Några av kuberna och uteförråden har bara en ingång/utväg och det kan uppstå situationer av konflikter och kränkande behandling där barnen inte kan komma undan från.</p>
<p>De rum som ligger längst in på avdelningen</p>	<p>På avdelningen arbetar två eller tre pedagoger vilket kan innebära ensamarbete under delar av dagen. Detta höjer risken att inte se och höra allt som händer i rummen på avdelningen när barnen vill fördela sig i alla olika rum.</p>
<p>Utomhus bakom förrådet, bakom kullen, vid vinbärsbuskarna och vid kompisgungan.</p>	<p>Utegården är stor med många olika platser. Barnen kan leka spritt fördelat och pedagogerna kan inte stötta i alla lekar och sociala samspel. Gungan är gjord för flera barn. Det sker exkludering genom att barn inte får vara med och att när ett barn hoppar upp i gungan hoppar andra barn av. När barnen gungar kan en närvarande pedagog inte höra vad barnen pratar om och därmed förhindra kränkningar.</p>

3.3 Sexuella trakasserier

Risker och hinder för sexuella trakasserier	Analys av de orsaker till de risker och hinder som upptäcks
<p>Barns nyfikenhet</p> <p>Vid toaletterna</p> <p>Barnens kommentarer till varandra.</p>	<p>Ett barn kan av nyfikenhet vilja utforska ett annat barn vilket kan upplevas som kränkande (t.ex. få sina byxor nerdragna).</p> <p>Andra barn kan rycka upp dörren när en sitter på toa. Ett barn kan ha problem att ta på sig kläderna själva efter toabesök eller klädombyte, och här finns det risk för kommentarer eller ”tjuvkik”.</p> <p>Vi pedagoger kan missa att höra det barnen kommenterar då vi inte har möjlighet att vara överallt där barnen är.</p>

3.4 Diskrimineringsgrunderna och trakasserier

Risker och hinder för diskriminering och trakasserier	Analys av de orsaker till de risker och hinder som upptäcks
<p><i>Kön</i></p> <p>Pojkars attityd till flickors styrka eller egenskaper kan bidra till diskriminering och utanförskap.</p>	<p>Det härstammar från ett förhållningssätt som kommer hemifrån. Pojkarna har starkt inflytande i gruppen och påverkar andra. Vi pedagoger tillåter lek som överskrider de stereotypa könsnormerna.</p>
<p><i>Könsöverskridande identitet eller uttryck</i></p> <p>Barnen benämns av både barn och vuxna med det kön som omvärlden upplever dem att vara medan de känner att de tillhör ett annat kön.</p>	<p>Vi är vana att benämna barn i grupp som flickor eller pojkar, eller att se varandra utifrån det kön en fötts med.</p>

<p><i>Etnisk tillhörighet</i></p> <p>Barnen kommer från flera olika etniska tillhörigheter, och därför upplever vi det som mindre risk eftersom ingen blir utpekad i sin tillhörighet.</p>	<p>Genom att vi pratar om olika etniska tillhörigheter och är nyfikna och öppna för barnens frågor är risken låg för diskriminering och trakasserier.</p>
<p><i>Religion eller annan trosuppfattning</i></p> <p>Olika religioner eller trosuppfattningar finns representerade i barngruppen och vi upplever att det är en låg risk då ingen blir utpekad i sin religion.</p>	<p>Mångfalden i religioner gör att ingen är utpekad utifrån sin tro eller leverne.</p>
<p><i>Funktionsnedsättning</i></p> <p>Barn med funktionsnedsättning kan utsättas för kränkning av andra barn.</p>	<p>Alla barn har inte förståelse för olikheter och funktionsvariationer vilket gör att barn med funktionsnedsättning kan känna ett utanförskap. Till exempel när andra barn inte väntar in ett barn med funktionsnedsättning som inte hänger med i springlek eller att barnet inte förstår/kan tolka andra barns lek och samspel.</p>
<p><i>Sexuell läggning</i></p> <p>Vi har inte identifierat någon risk.</p>	<p>Barnen uttrycker inte sin sexuella läggning. Vi har kontinuerliga samtal med barnen om att det finns olika familjekonstellationer och att alla är lika mycket värda oavsett sexuell läggning.</p>
<p><i>Ålder</i></p> <p>Barnen jämför åldrar och hävdar att den som är född tidigt på året är äldre och kan mer än de som är födda senare på året, och kan hävda att hen inte får vara med pga. det.</p>	<p>Det kan vara skillnad i utveckling i de olika åldrarna. Barn som ex. bygger uppskattar inte att andra barn i samma ålder river ner bygget. Barn som är medvetna om skillnaden i siffra kan</p>

	lägga värdering i barnets ålder och beteende.
--	---

3.4 Planerade åtgärder för läsåret

Åtgärderna är överförda och tidsplanerade i enhetens kvalitetsverktyg för att fortlöpande genomföras. För definition av begreppen främjande och förebyggande, se bilaga 1.

Planerade främjande åtgärder på Termitens förskola	När påbörjas/genomförs åtgärden?	Hur?	Ansvarig
Vara närvarande pedagoger	210801	Skapa en tydlig organisation över hur pedagogerna ska fördela sig i miljöerna, både inne och ute, för att kunna stötta barnen i samspel med varandra, och för att fånga upp och förhindra att situationer uppstår.	Alla pedagoger och rektor
Ha en pedagogisk atmosfär där allas lika värde lyfts.	210801	Genom vårt förhållningssätt till alla människors lika värde skapas en värdegrund. Vi är öppna och vill lära av varandra, vi hjälps åt och skapar en vi-känsla. Diskussioner på våra APT och GAM kring barnsyn, värdegrund m.m. ökar vår medvetenhet kring arbetet.	Alla pedagoger och rektor
Planerade förebyggande åtgärder på Termitens förskola	När påbörjas/genomförs åtgärden?	Hur?	Ansvarig
Sätta hasp på Nyckelpigans, Humlans och Trollsländans toalettdörrar.	210524	Vaktmästare monterar haspar på toalettdörrarna.	Jeanette, Janne
Skapa reträttvägar där det är möjligt.	210801	Möblera så att barnen inte känner sig trängda i utrymmen utan kan lämna	Alla pedagoger.

		den aktivitet eller situation de befinner sig i när de själva vill.	
--	--	---	--

4. Delaktighet och förankring av planen (samverkansskyldighet)

4.1 Barns/elevs delaktighet

Trygghetsvandringar tillsammans med barnen har gjorts.

Pedagogerna hade planerade samtal med barnen ute om hur det kändes i de olika miljöerna. Vad de tycker det känns tryggt/ känns otryggt. Samt vart de tycker att pedagogerna är ute. På yngrebarnsavdelningarna har pedagogerna haft diskussioner och observationer om vart i våra miljöer det sker mest konflikter samt var man kan känna sig otrygg.

4.2 Medarbetares delaktighet

Alla medarbetare har tillsammans med rektor tagit fram planen. Undersökning av risker och analyser av dessa har gjorts av pedagogerna på avdelningarna och sammanställts tillsammans. De främjande och förebyggande åtgärderna kopieras till förskolans systematiska kvalitetsarbete (SKA) i lärplattformen Unikum för att vara en levande del.

4.3 Vårdnadshavarens möjlighet till delaktighet

I samtal, både dagliga samtal samt utvecklingssamtal, har vårdnadshavarna getts möjlighet att lyfta tankar kring förskolans arbete kring diskriminering och kränkande behandling. Planen finns publicerad på förskolans hemsida.

5. Rutin/åtgärder vid händelse av konflikt, diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och kränkande behandling

5.1 Rutin vid konflikt mellan barn/elever

Upptäckt/ information av/ om konflikt

Steg	Åtgärd	Ansvarig
1.	Ingrip om behövt.	All personal
2.	Meddela barnens pedagoger.	Den personal som ingripit eller eventuellt fått information om konflikt
3.	Samtal med berörda barn	Pedagog
4.	Bestäm tid för uppföljning (ca en vecka senare).	Pedagog
5.	Dokumentera händelsen	Pedagog
6.	Kontakta vårdnadshavare till berörda barn. Berätta om händelsen och hur förskolan hanterat det samt dokumentera samtalet.	Pedagog

5.2 Rutin när barn/elev kränker/trakasserar/sexuellt trakasserar annan/annat barn/elev

Upptäckt/ information om kränkning, trakasserier eller sexuella trakasserier

Steg	Åtgärd	Ansvarig
1.	Anmäl kränkning/trakasserier/sexuella	All personal

	trakasserier till rektor via länk på Navet ”Anmäl kränkning barn och elev”	
2.	Informerar berörda barns pedagoger.	All personal
3.	Informera berörda barns vårdnadshavare om att en anmälan gjorts och att förskolan/skolan kommer att utreda kränkningen/trakasserierna/sexuella trakasserierna	Pedagog
4.	Utredning påbörjas	Rektor
5.	Barnen hålls under uppsikt under utredningstiden.	Pedagog/arbetslag
6.	Samtal med berörda barn om kränkningen/trakasserierna/sexuella trakasserierna (utifrån mognad)	Pedagog
7.	Åtgärder/insatser sätts in vid behov när utredning är klar.	Rektor
8.	Samtal med berörda barns vårdnadshavare om utredningen och om åtgärder/insatser.	Rektor
9.	Uppföljning av åtgärder/insatser.	Rektor
10.	Om kränkning/trakasserierna/sexuella trakasserierna upphör avslutas ärendet.	Rektor
11.	Om kränkningen/trakasserierna/sexuella trakasserierna inte upphör intensifieras åtgärder/insatser och eventuell tas hjälp av andra professioner eller externa myndigheter.	Rektor

5.3 Rutin när personal kränker/diskriminerar/trakasserar/sexuellt trakasserar barn/elev

Upptäckt/ information av/ om kränkning, trakasserier eller sexuella trakasserier

Steg	Åtgärd	Ansvarig
1.	Barn/personal meddelar rektor eller annan personal att elev blir kränkt, diskriminerad, trakasserad eller sexuellt trakasserad.	All personal
2.	Informera berörd vårdnadshavare om kränkningen/diskrimineringen/trakasserier/sexuella trakasserier och dokumentera samtalet.	Rektor
3.	Utredning påbörjas	Rektor
4.	Samtal med berört barn (utifrån mognad) och personal om kränkningen/diskrimineringen/trakasserier/sexuella trakasserier	Rektor
5.	Fackliga företrädare och skyddsombud informeras.	Rektor
6.	Åtgärder/insatser sätts in vid behov när utredningen är klar.	Rektor
7.	Uppföljning av åtgärder/insatser	Rektor
8.	Om kränkning, diskriminering/trakasserier/sexuella trakasserier upphör avslutas ärendet.	Rektor
9.	Om kränkning, diskriminering/trakasserier/sexuella trakasserier inte upphör kontaktas respektive avdelningschef.	Rektor

5.4 Rutin för hur vårdnadshavare ska göra för att anmäla diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling

Upptäckt/information av/om diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling.

Scenario	Åtgärd
A. Elev utsätter annan elev för trakasserier/sexuella trakasserier eller kränkande behandling.	Informera pedagog
B. Personal utsätter barn/elev för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling.	Informera rektor
C. Verksamheten ¹ utsätter barn/elev för diskriminering.	Informera rektor
D. Rektor utsätter barn/elev för diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier eller kränkande behandling.	Informera avdelningschef för förskolan.

5.5 När rektor kränker/diskriminera/trakasserar/sexuellt trakasserar barn/elev

Informera avdelningschef för förskolan, Annica Henrysson.

5.6 När verksamheten² diskriminerar barn/elev

Informera avdelningschef för förskolan, Annica Henrysson.

För information kan även elev och vårdnadshavare vända sig till Barn- och elevombudsmannen www.skolinpektionen.se/BEO vid åsikter om utbildningen.

^{1,2} Med **verksamheten** menas skolans miljö, byggnader, lokaler, utegård, utformning och möblering, m.m. och syftar på bristande tillgänglighet.

^{2,2} Med **verksamheten** menas skolans miljö, byggnader, lokaler, utegård, utformning och möblering, m.m. och syftar på bristande tillgänglighet.

6. Referenser

- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Diskrimineringsombudsmannens handledning – Lika rättigheter i förskolan
- Diskrimineringsombudsmannens handledning – Lika rättigheter i skolan
- FN:s barnkonvention
- Skollagen (2010:800)
- Skolverkets allmänna råd – Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling
- Socialtjänstlagen (2001:453)

7. Bilagor

7.1 Definitioner

Bristande tillgänglighet

När en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäligen utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till:

- de ekonomiska och praktiska förutsättningarna
- varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde
- andra omständigheter av betydelse

Diskriminering

Diskriminering är när förskolan/skolan behandlar ett barn/elev sämre än andra barn/elever och behandlingen har samband med diskrimineringsgrunderna kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridandet identitet/uttryck eller ålder. Eftersom diskriminering handlar om missgynnande förutsätter det någon form av makt hos den som utför diskrimineringen. Diskrimineringen kan vara antingen direkt eller indirekt.

Direkt diskriminering

Med direkt diskriminering menas att ett barn/elev missgynnas och det har en direkt koppling till någon av diskrimineringsgrunderna.

Främjande

Främjande arbete handlar om att identifiera och stärka de positiva förutsättningarna för likabehandling i verksamheten. Arbetet utgår ifrån skolans övergripande uppdrag att verka för demokratiska värderingar och mänskliga rättigheter. Detta värdegrundsarbete syftar till att förankra respekten för alla människors lika värde samt att utveckla en skolmiljö där alla barn och elever känner sig trygga och utvecklas.

Förebyggande

Det förebyggande arbetet syftar till att avvärja de risker för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling som finns i verksamheten. Riskerna kan kartläggas på olika sätt. Förebyggande åtgärder ska motiveras av vad som kommer fram i en kartläggning..

Indirekt diskriminering

Indirekt diskriminering sker när en förskola/skola tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn/elev på ett sätt som har samband med diskrimineringsgrunderna. Om exempelvis alla barn/elever serveras samma mat, kan det indirekt diskriminera de barn/elever som på grund av religiösa skäl eller på grund av en allergi behöver annan mat.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är uppträdande som kränker ett barn/elevs värdighet, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund för trakasseri. Det kan till exempel handla om att ett barn/elev blir retad för sitt utseende. Ett barn/elev kan bli utsatt för kränkande behandling av personal som av andra barn/elever.

Kränkande behandling kan vara:

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, grimaser, ignorering, nonchalering)
- texter och bilder (teckningar, lappar, sms, mms, foton, meddelanden på sociala medier)

Repressalier

Personal får inte utsätta en elev för straff eller annan form av negativ behandling på grund av elev eller vårdnadshavare har anmält skolan för diskriminering eller påtalat förekomsten av trakasserier eller kränkande behandling.

Trakasserier och sexuella trakasserier

Trakasserier är uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, könsöverskridande identitet/uttryck eller ålder. Det kan bland annat vara att man använder sig av förlöjligande eller nedvärderande generaliseringar med koppling till diskrimineringsgrunderna.

Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Förutom kommentarer och ord kan det vara av någon till exempel tafsar eller kastar närgångna blickar. Det kan också handla om ovälkomna komplimanger, inbjudningar och anspelningar.

Trakasserier och sexuella trakasserier är ett beteende som är oönskat. Det är den som utsatt för trakasserier som avgör vad som är oönskat eller kränkande. Enligt lagen måste den som trakasserar förstå hur agerandet upplevs för att det ska bli fråga om trakasserier eller sexuella trakasserier. Det är därför viktigt att den som är trakasserad klargör för den

som trakasserar att beteendet är obehagligt och ovälkommet. I vissa situationer kan kränkningen vara så tydlig att inga påpekande krävs från den som känner sig trakasserad.

Det gemensamma för trakasserier är att de gör att ett barn/elev känner sig förolämpad, hotad, kränkt eller illa behandlad. Ett barn/elev kan bli utsatt för trakasserier av personal som av andra barn/elever.

7.2 Lagstiftning och styrdokument

Skolväsendet vilar på demokratins grund

Skollagen (2010:800) slår fast att utbildningen inom skolväsendet syftar till att eleverna ska inhämta och utveckla kunskaper och värden.

Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för miljön.

Arbetsmiljölagen (AML)

AML, gäller även för barn/elever. Lagens ändamål är att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att även i övrigt uppnå en god arbetsmiljö. Enligt AML ansvarar förskolechef/rektorer för att det finns förutsättningar för att skapa en god arbetsmiljö som lever upp till bestämmelserna i AML.

Brottsbalken

Enligt brottsbalken är handlingar som kan betecknas som misshandel, ofredande och olaga tvång straffbara. Förskolechef/rektorer ska handlägga ärendet enligt riktlinjer mot hot om våld.

FN:s barnkonvention

Barnkonventionen har sitt ursprung i principen om den inneboende värdigheten hos alla människor och deras obestridliga rättigheter.

Barnkonventionen bygger på perspektivet att barnets bästa alltid ska komma i främsta rummet.

Artiklar inom området; artikel 2, 12, 19, 28 samt 36.

Förbud mot diskriminering och kränkande behandling

Diskrimineringslagen ska motverka diskriminering på grund av:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning

- sexuell läggning
- ålder

Huvudmannen eller personalen får inte utsätta ett barn eller en elev för kränkande behandling. (Skollagen 6 kap. 9 §)

Socialtjänstlagen

Enligt 14 kap 1 §, är både skolmyndigheten och alla anställda inom förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

Värdegrunden

Uttrycker det etiska förhållningssätt som ska präglade verksamheten. Skolan ska främja förståelsen för andra människor och förmågan till inlevelse. Ingen ska utsättas för kränkande behandling. Utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero. (Skollagen 5 kap. 3 §)

7.3 Anmälningsskyldighet

Vid trakasserier och kränkande behandling

Det är viktigt att all personal i verksamheten tar alla signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt. Kränkningar upphör inte automatiskt utan brukar i stället öka om de inte aktivt motverkas.

All personal har anmälningsskyldighet att anmäla alla händelser där ett barn/elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling

Till socialtjänsten

Anmälningsskyldiga är all personal inom verksamheten och den omfattar sådant pedagoger och annan personal får kännedom om i sin yrkesutövning och som föranleder oro över ett barns/elevs situation.

Anmälningsskyldigheten regleras i kap. 14, 1 § socialtjänstlagen och det finns en hänvisning till denna bestämmelse i skollagen kap 29, 13 §.

Syftet med anmälningsskyldigheten är att socialtjänsten på ett så tidigt stadium som möjligt ska få kännedom om barn och ungdomar som behöver hjälp. Skyldigheten omfattar barn under 18 år och avser missförhållanden som antingen är kopplade till barnets/elevens hemmiljö eller dess eget beteende. Det kan handla om misstanke om övergrepp, vanvård eller brister i omsorgen i hemmet eller att barnet/eleven uppvisar ett riskbeteende.

Du hittar anmälningsblanketten till socialtjänsten på kommunens medarbetarportal Navet under Service och i arbetet/Arbetsrutiner och checklistor/Sektor utbildning/Elevhälsa.